

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Pielikums Nr.1

NOZARE - KAŅEPES

AIZPILDĪJA (vārds, uzvārds, paraksts) – Guntis Vilnītis

Izpidē piedalījās (eksperti, biedri u.c.) : Tālis Laizāns, valdes pr-ja vietn.

Organizācija – Latvijas industriālo kaņepju asociācija (LIKA)

Nozares analīze	
Nozares mērķis	Atjaunot kaņepju nozari, lai tā iekļautos kopējā tautsaimniecībā, kā videi un cilvēkam ilgtspējīgi attīstīties veicinošs dabiski atjaunojams resurss. Būt kā vienam no NAP vadmotīva, Latvija zaļākā valsts Eiropā, pamatbalstiem
Nozares apraksts (cik nozarē ha, dzīvnieku vienības, saimniecību skaits, utt.)	<ol style="list-style-type: none">1. Kaņepes (<i>Canabis sativa</i>, <i>sējas jeb rūpnieciskās kaņepes</i>) ir tradicionāla visu Latvijas reģionu agrokultūra. Vēsturiskie dati liecina, ka kaņepes Latvijas teritorijā tika audzētas tirdzniecības nolūkiem (šķiedra, riekstiņi) jau 16.-17.gs. Rīga šajā laikā bija viens no nozīmīgākajiem kaņepju šķiedras piegādātājiem Eiropā.2. Latvijā ir kaņepju audzēšanai piemērota augsne (smilšmāls, mālsmilts) un labvēlīgi un

PROJEKTU LĪDZFINANŠE
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
2012. gada 27. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2012/16, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

atbilstoši agroklimatiskie apstākļi.

3. Ir izveidotas Latvijai piemērotas vietējās kaņepes un pēdējo gadu laikā tiek pārbaudītas ārvalstīs audzētās šķirnes, kuras uzrāda perspektīvus rezultātus.
 4. Latvijas zinātnes un pētniecības līdzšinējā pieredze un iestrādes ir uzskatāma par būtisku faktoru, kas spēj nodrošināt kaņepju nozares strauju izaugsmi.
 5. Ir izveidojušies **ar nozari saistīti speciālisti un zemnieku saimniecības**, kuras nodarbojās ar šīs kultūras audzēšanu un pētniecību. Kopš 2010.gada ar kaņepju pārstrādes produktiem saistītus pētījumus veic vairākas augstskolas un pētniecības institūcijas (LLU, RTU, LU Bioloģijas institūts, SIA „Latgales Lauksaimniecības zinātnes centrs”, u.c.).
 6. Latvijas **zinātnieku** („Latgales lauksaimniecības zinātnes centrs” - V.Stramkale, LLU – A.Adamovičs, Latvijas Universitātes Bioloģijas institūts – I.Rašals, D.Grauda), **ražošanas tehnologu un citu speciālistu iespējas** un iepriekšējos gados uzsāktie pētījumi, kā arī pašreizējos saimniekošanas apstākļos iegūtās zināšanas un pieredze ir būtisks priekšnosacījums nozares attīstībai. Esošais pētniecības potenciāls ir būtisks, kas spēs nodrošināt pētījumus un sniegtu rekomendācijas par nozarei piemērotākajām un inovatīvām tehnoloģijām.
 7. Tiek ieviesta atbalsta sistēma vietējo kaņepju (kaņepju līniju) izveidei par ES reģistrētām šķirnēm.
 8. Nozares attīstību veicinoši faktori ir biedrība „Latvijas Industriālo kaņepju asociācija” un biedrība „Linu un kaņepju pārstrādes klasteris” (Rēzekne).
 9. Pastāv visi nepieciešamie **priekšnosacījumi ražot izstrādājumus ar augstu pievienoto vērtību**, izmantojot kaņepes kā izejmateriālu (praktiski ir iespējams izmantot 100% izaudzētā kultūrauga – šķiedru, spaļus, riekstiņus).
 10. Kaņepes spēj sekmīgi **konkurēt** ar citu kultūraugu audzēšanu, salīdzinot vidējos ieņēmumus no 1 ha.
 11. Kaņepes ir svarīga rotācijas kultūra augu sekā, uzlabo augsnes struktūru, attīra to no smagajiem metāliem. **Audzēšana ir videi nekaitīga** (nav nepieciešami herbicīdi un pesticīdi).
- 2012.gadā Latvijā ir iesēts: - 600 ha (~76 saimniecības) kaņepju, no tām 394 ha (41 saimniecība) ar ES

sertificētu sēklu atbilstoši THC monitoringa prasībām, - 140 ha (~19 saimniecības) ar dažādas izcelsmes canabis sativa sēklām (pašu ataudzējums, nozaudēti ES sertifikāti, vēsturiski tradicionālās , piem. Pūriņi, nevēlas pieteikties VPM) un 60 ha (16 saimniecības) Finolas eļļas šķirne.

2011. gadā bija apsēts ap 200 ha kaņepāju.

Nozare šobrīd tikai tiek veidota. Par nopietnu saražotās produkcijas apjomu šodien runāt nevaram, tas vairāk ir sīkražošanas līmenī, bet vietējā tirgū ir atrodama kaņepju eļļa, aizdars (sviests), kaņepju šķiedra un spaļi, eksperimentāli arī papīrs un audumi. Krāslavā ar kaņepju spaļiem ir nosiltināta pašvaldības ēka.

Latvijā līdz 2018. gadam ir jābūt piecām pirmapstrādes rūpnīcām, ap kurām ~50 km rādiusā ap katru ir pa 1200 ha šķiedras kaņepāju; ir 2- 3 kaņepju izstrādājumu ražotnes (kompozītmateriāli, filcs, būvmateriāli) un pārtikas ražotne, kurā no kaņepju graudiem tiek ražota eļļa, proteīnu bagāta pārtika u.t.t.

1. Kooperācija un reģionālo klasteru veidošana rada pamatotas iespējas **integrācijai ES tirgū, iespēju kļūt par nozīmīgu kaņepju izejmateriālu un gatavās produkcijas ražotāju.**
2. Iespēja attīstīt vietējās kaņepju šķirnes/līnijas, kas ļaus iegūt kvalitatīvus kaņepju riekstiņus rūpnieciskai pārstrādei. Ir reālas iespējas izveidot vietējās kaņepes, kas ļaus iegūt 2 tn/ha un vairāk riekstiņu no hektāra.
3. lauksaimniecībai un pārstrādes nozarei saņemt **tiešās ārvalstu investīcijas**, kas paver iespēju sekmīgi pārņemt progresīvas tehnoloģijas, pieredzi vadībā un produkcijas realizācijā.
4. Iespēja Latvijai iekļauties perspektīvi veidojamos starptautiskās sadarbības un pētniecības projektos.
5. Iespēja racionāli un ar atdevi izmantot **ES struktūrfondu un valsts atbalstu**, tādējādi samazinot atpalcību dabīgo šķiedraugu audzēšanā un lauksaimnieciskajā ražošanā kopumā.
6. Atjaunotas likvidētās un **radītas jaunas darba vietas** galvenokārt Latgalē un Kurzemē (sākotnēji).
7. Tiks ierobežota darbaspēka migrācija uz Rīgu un no laukiem uz pilsētām. Optimizēta **darbaspēka potenciāla izmantošana** lauksaimniecībā un pārstrādē.
8. Kaņepju šķiedru kā izejvielu iespējams izmantot dažādiem ne-tekstila produkcijas veidu – būvmateriālu, biokompozītu, agrotekstila u.c. izstrādājumu ražošanā. Tādējādi pastāv **iespējas**

Latvijā izveidot jaunas, modernu produkcijas veidu ražotnes.

9. Kaņepju spaļus var izmantot būvmateriālu un energoresursu ieguvē.
10. Latvijā joprojām ir **neizmantotas lauksaimniecības zemes**.
11. Jau šobrīd ir **pietiekams skaits lielo un vidējo zemnieku saimniecību**, kurās ir iespējams audzēt kaņepes, nodrošinot atbilstošas sējumu platības un izveidojot reģionālos pārstrādes kooperatīvus.
12. Pastāv iespēja izveidot starpvalstu/reģionālo dabīgo šķiedraugu pētniecības centru.
13. Nozīmīga virzība uz jaunu darba vietu izveidi **Latgalē un Kurzemē**.
14. Tirgū ir pieaugošs **pieprasījums pēc kvalitatīviem, ekoloģiskiem, videi draudzīgiem izstrādājumiem un pārtikas produktiem**.
15. Pieaug **pieprasījums pēc kaņepju eļļas** un kaņepju riekstiņu produktiem.
16. Pastāv ievērojams kaņepju izstrādājumu (būvmateriāli, ķīmiskā produkcija, cita tehniskā produkcija pārtika) **eksporta tirgus** un Latvijas komersanti ir gatavi orientēties uz to.
17. **Pieredze** pētniecības, tirdzniecības un sadarbības **attiecību veidošanā ar NVS valstīm** (Krievija, Ukraina).
18. **Pieprasījums** pēc kaņepju un citām un dabiskajām šķiedrām **turpinās pieaugt gan ES, gan globālajos tirgos**. Bez tam īpašs pieaugums prognozējams kaņepju riekstiņu izmantošanā ES.
19. Īpaši nozīmīga kaņepju audzēšana kļūst, ja Latvijā tiek uzsākta **inovatīvas produkcijas ražošana**, izveidojot modernus pirmapstrādes un pārstrādes uzņēmumus.
20. 2015.gadā stāsies spēkā ES regula, kura paredz, ka autobūvē jāpanāk vismaz 95% atjaunojamo vai otrreiz pārstrādājamo izejmateriālu izmantošana. Direktīva ([DIRECTIVE 2009/28/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 23 April 2009 on the promotion of the use of energy from renewable sources and amending and subsequently repealing Directives 2001/77/EC and 2003/30/EC](#)) paredz, ka sintētiskie materiāli jāaizstāj ar dabīgajiem vai atjaunojamiem. Kaņepe ar savām īpašībām ir noderīgs izejmateriāls, jo papildu katra auto ražošanā vajadzēs ap 30 kilogramu dabīgās šķiedras.
21. Kaņepes un to produktu ražošanas procesi nerada CO² emisiju dabā, vienlaikus absorbējot dabā jau

<p>Priekšlikumi nozares attīstībai un LAP pasākumiem, kas būtu jāievieš, lai veicinātu nozares attīstību.</p>	<p>esošo CO².</p> <p>22. 2018.gadā stāsies spēkā ES regula, kura paredz, ka jaunu objektu būvniecībā būs izmantojami tikai atjaunojamo izejvielu būvmateriāli.</p> <p>23. Daudzdzīvokļu māju siltināšanai tiek piešķirti ievērojami ES fondu naudas līdzekļi, bet praktiski visi izmantojamie materiāli (t.sk., siltumizolācijas materiāli) tiek eksportēti, nevis veiktas investīcijas vietējo siltumizolācijas materiālu ražošanā.</p>			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tiek ieviesta un/vai turpināta atbalsta sistēma vietējo kaņepju (kaņepju līniju) izveidei par ES reģistrētām šķirnēm. 2. Tiek ieviesta triju kultūru augu rotācija lauksaimniecībā. Kaņepes ir svarīga rotācijas kultūra augu sekā, uzlabo augsnes struktūru, attīra to no nezālēm, smagajiem metāliem. Audzēšana ir videi nekaitīga (nav nepieciešami herbicīdi un pesticīdi). 3. Kaņepju nozare ir iekļaujama NAP-ā. 4. ES regulā par KLP 2014.-2020.periodam kaņepe ir iekļaujama sadaļā pie vidi uzlabojošiem faktoriem. Kaņepe kā CO² absorbējoša kultūra, ir vismaz četras reizes spējīgāka par mežu viena gada griezumā. 5. Kaņepju nozare ir iekļaujama ar samazinātu, ne vairāk kā 5% PVN, apliekamo nozares produktu sarakstā. 6. LAP nākošam plānošanas periodam paredzēt kaņepju pirmapstrādes rūpnīcu un speciālās novākšanas tehnikas iegādei ES fondu līdzekļus ar atbalsta intensitāti vismaz 50%. 			
<p>Saražotās produkcijas apjomi, nozares jauda (tagad un iespējamā). Nozares potenciāla analīze.</p>	<p>Apraksts</p>	<p>Stirpās puses, Iespējas</p>	<p>Vājās puses, Draudi</p>	<p>Ieteikumi, darāmie darbi</p>
	<p>2012.gadā Latvijā ir iesēts: -</p>	<p>Eiropā ar katru gadu pieaug pieprasījums pēc</p>	<p>1. Nozares attīstība ir saistāma ar</p>	<p>Ir jāatbalsta un jānovērš vājo pušu un draudu esamība</p>

<p>Izaugsmes iespējas nozarē.</p>	<p>600 ha (~76 saimniecības) kaņepju, no tām 394 ha (41 saimniecība) ar ES sertificētu sēklu atbilstoši THC monitoringa prasībām, - 140 ha (~19 saimniecības) ar dažādas izcelsmes canabis sativa sēklām (pašu ataudzējums, nozaudēti ES sertifikāti, vēsturiski tradicionālās , piem. Pūriņi, nevēlas pieteikties VPM) un 60 ha (16 saimniecības) Finolas eļļas šķirne.</p> <p>2011. gadā bija apsēts ap 200 ha</p>	<p>atjaunojamiem resursiem, ES regulas peredz atjaunojamo resursu īpatsvara palielināšanu autobūvē un celtniecībā. Latvijā ir neapsaimniekoti vairāk kā 300 tūkst.ha l/s zemju, nepilnīgi tiek ievērota triju kultūraugu rotācija, nepietiekami ir lokālās pirmapstrādes ar pievienoto vērtību. Savukārt tas veicinātu nodarbinātību laukos un vides saprātīgu apsaimniekošanu.</p>	<p>nepieciešamību būtiski modernizēt kaņepju pirmapstrādes paņēmienus, kas prasa izpratni par tehnoloģijām, kā arī naudas ieguldījumus.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Pietrūkst pieredzes par šādas multifunkcionālas kultūras (šķiedras, eļļas ieguve) audzēšanu, ekonomiskajiem faktoriem, tirgus pieprasījuma izmaiņām. 3. Prasmju un pieredzes trūkums ierobežo vietējo kaņepju audzētāju un pārstrādātāju iespējas sekmīgi „iespieties” ar kaņepju produktiem 	
--	--	---	--	--

	<p>kaņepāju. Ir uzsākta projekta realizācija kaņepju pirmapstrādes rūpnīcas būvniecībai Lībagu pag. Talsu nov. Ar pārstrādes jaudu 7200 tn kaņepju stiebrņu gadā. 2013.gadā rūpnīca varēs pieņemt kaņepju stiebrņus no 1200 ha sējumu.</p>		<p>tirgū.</p> <p>4. Zemnieku un komersantu ierobežotās iespējas veikt investīcijas modernu tehnoloģiju ieviešanā un pilnveidošanā.</p> <p>5. Līdz šim pārsvarā notikuši neliela apjoma darījumi ar ES valstīm (šķiedras pārdošana), kas vāji sekmē Latvijas produkcijas un izejmateriālu atpazīstamību.</p> <p>6. Trūkst ilgtspējīgas valsts atbalsta programmas un kopā ar nozares ekspertiem izstrādātas attīstības stratēģijas.</p>	
--	--	--	--	--

<p>Konkurētspēja</p>	<p>To ietekmē polimērmateriālu, ko iegūst no naftas izcelsmes produktiem lobisms un un sabiedrības domāšana, sasaistē ar darba ieguldījumu un cenām</p>	<p>Sabiedrības veselīgā domāšana, lai sadzīvētu pārietu no fosilajiem resursiem uz atjaunojamajiem. Uzlabo vidi, absorbē CO2. 100% izmantojama izejviela, kuru pārstrādājot cilvēks var izmantot pārtikā, kosmētikā, farmācijā, tekstilizstrādājumos, celtniecībā, atjaunojamo energoresursu nodrošināšanā, lopbarībā.</p>	<p>Zināšanu trūkums, izglītība. Investīciju trūkums veselīgā vidi saudzējoša un atjaunojošā nozarē, t.sk. atbalstu sniedošu normatīvo aktu nepietiekamība, zemā pirktspēja</p>	<p>MK- jāiekļauj NAP-ā. ZM- jāparedz LAP atbalsts. Uzņēmējiem- jāpilnveido zināšanas, jāiegulda investīcijas nākotnes produktos. Sabiedrībai- jāmaina vērtību skala</p>
<p>Sagādes tirgus un patēriņa tirgus analīze</p>	<p>Ir brīvas zemes kaņepju audzēšanai. Nepietiekoša kultūraugu rotācija. Sertificēta sēklas materiāla neesamība Latvijā, ES tirgus nepietiekama aizsardzība no Azijas valstu un</p>	<p>Ir brīvas zemes kaņepju audzēšanai. Nepietiekoša līdzšinējā kultūraugu rotācija. Lauksaimnieki apzinās nepilnīgo kultūru rotāciju. Eiropas tirgū ir neierobežots dabīgo šķiedru un graudu (riekstiņu) pieprasījums. Vecajā Eiropā ir sabiedrības izpratne un</p>	<p>Nav speciālās kaņepju novākšanas tehnikas un pirmapstrādes iespējas Latvijas reģionos. Katru gadu ir iepērkama dārga, sertificēta sēkla. Uz ha nepieciešams ~ 45 kg par cenu 3.1- 7.5 Ls/kg. Ir nepietiekams kaņepju spaļu tirgus. Tikai Anglijā ir 100% pieprasījums zirgu pakaišiem, ~ 400 euro/tn.</p>	<p>Vietējie zinātniekiem jāstrādā pie vietējo (piem. Pūriņi) kaņepju šķirņu līniju sertifikācijas ES kopējā tirgū. Savukārt ZM jāpiešķir nepieciešamais finansējums. ZM no nākošā perioda LAP maksājumiem jāparedz iespēja uzņēmējiem iegūt ES fondu līdzfinansējumu novākšanas tehnikas ir pirmapstrādes rūpnīcu</p>

<p>Resursi, līdzekļi, cilvēki, nodarbinātība, zeme, enerģija. Resursu izmaksas.</p>	<p>Amerikas importa</p>	<p>pieprasījums pēc dabīgu materiālu apģērbiem u.c. materiāliem un kaņepju riekstiņu veselību veicinošajiem produktiem. Riekstiņš satur cilvēka organismam visvieglāk uzņemamās un nepieciešamās taukskābes: Omega 3, 6, 9.</p> <p>Ir pieņemtas ES Regulas par atjaunojamo resursu pielietojamības palielinājumu nākošajā plānošanas periodā.</p>		<p>iegādei.</p> <p>Uzņēmējiem jāattīsta spaļu noieta tirgus celtniecībā un lopkopībā. Savukārt zinātniekiem jāattīsta jauna veida būvmateriālu izpēte un sertifikācija.</p> <p>Sabiedrībai jāklūst zaļāk domājošai un turīgākai.</p>
	<p>Ir pieejami visu veidu resursi. Nav atšķirības no resursu izmaksām pārējā l/s.</p>	<p>Ir pieejami visu veidu resursi. Nav atšķirības no resursu izmaksām pārējā l/s.</p>	<p>Kopējās l/s negatīvie aspekti.</p>	<p>Sabiedrībai un politiķiem jāmaina attieksme pret lauksaimniekiem. Pārtikas un atjaunojamie resursi ir cilvēces pastāvēšanai vitāli visnepieciešamākie priekšnosacījumi, tāpēc zemniekam ir jābūt nodrošinātam vismaz virs pilsētas vidējā iedzīvotāja līmeņa.</p>

<p>Pieredze, zināšanas, informācija, izglītība.</p>	<p>Tikai ~ 5 gadus atpakaļ sāka atjaunoties kaņepju audzēšana industriālā līmenī. Līdz tam to darīja mājražošanas līmenī pēc mūsu sentēvu metodēm. Zināšanas, informācija un izglītība ir sākusi veidoties pēc LIKA dibināšanas pirms 2 gadiem, kad tika vienkopus pulcēti uzņēmēji, zinātnieki, ierēdņi un notiek regulāra savstarpēja pašizglītošanās.</p>	<p>Informācijas un zināšanu pieejamību organizē LIKA un visi nozares entuziasti. 2 gadu periodā esam kļuvuši par Eiropas industriālo kaņepju asociācijas (EIHA), LOSEP un LTRK biedru. Esam savstarpēji kontaktos ar Polijas, Lietuvas, Vācijas, Lielbritānijas, Francijas, Ukrainas un Krievijas kaņepju nacionālajā biedrībām, lauksaimniekiem, pārstrādātājiem un zinātniekiem. Internetvide.</p>	<p>Nepietiekama sabiedrības informētība. Zinātnieku pētījumu un atklājumu publiska mazpieejamība. Nepietiekami rezultatīvi pētījumi būvmateriālu nozarē. Nepietiekama zinātnieku sasaiste ar uzņēmējiem. Nepietiekams valsts finansējums pielietojamai zinātnei.</p>	<p>Analītiskā domāšana, informētība visos sabiedrības līmeņos.</p>
<p>Finanšu pieejamība, peļņas iespējas nozarē. (atbalsts, kredīti)</p>	<p>Līdz 2012.gadam bija ES atbalsts par katru kaņepju šķiedras realizēto tonnu- 90 euro/tn. 2011.gada</p>	<p>Pieaugot naftas cenām kaņepju industriālā audzēšanas un pārstrādes rentabilitāte ir proporcionāla naftas cenu pieaugumam. Kaņepju riekstiņu</p>	<p>Izmaiņas ES atbalsta noteikumos kaņepju šķiedras pārstrādātājiem ar 2012.gadu. Banku bankroti un to savtīgums.</p>	<p>Jāmaina banku tiesības un pienākumi pasaules mērogā. Jāatjauno ES atbalsts kaņepju šķiedras pārstrādātājiem. Jārod ekonomisks</p>

Loģistika/ Mārketings	<p>decembrī LAD-ā tika apstiprināts kaņepju pirmapstrādes projekts Talsu novadā ar ES atbalstu 1.5 milj.Euro. Šobrīd projekts ir realizācijā ar izpildes termiņu 2013.gada rudens. Kaņepju audzēšanā ir jāiegulda ~ 500 Ls/ha un realizējot stiebriņus (virs 6 tn/ha) un riekstiņus (virs 300 kg/ha) jāiegūst 660 Ls/ha. Šobrīd kredītu iespējamība ir tuva nullei, jo nozare ir pašos atjaunošanas pirmsākumos.</p>	<p>pieprasījums katru gadu tirgū pieaug par ~ 10%.</p>		<p>pielietojums kaņepju spaļiem būvniecībā un papīra ražošanā.</p>
	<p>Šobrīd ir tikai</p>	<p>Aizsāktais pirmapstrādes</p>	<p>Banku sistēmas neatsaucība</p>	<p>Jāmaina banku tiesības un</p>

<p>Jauninājumi/ inovācijas</p>	<p>vienreizēji darījumi un tiešais piedāvājums mazumtirdzniecības tīklā. Sasniedzot apjomu 1000 ha kaņepāju sākas loģistika un tirgus.</p>	<p>rūpnīcas projekts ar jaudu 1200 ha vai 7200 tn/gadā. Interese no pārējo Latvijas reģionu uzņēmējiem par kaņepju nozari.</p>	<p>pirmapstrādes rūpnīcas projektam. Pieaugošā konkurence – īpaši no Ķīnas un Krievijas, arī Ukrainas, kur ir lētākas darbaspēka un arī energoresursu izmaksas. Krievija 2011.gadā ir noteikusi kaņepes par stratēģiski attīstāmo nozari.</p>	<p>pienākumi pasaules mērogā. Jāuzbūvē pirmapstrāde Talsos un jāuzsāk 2. Pirmapstrādes rūpnīcas celtniecība ar uzdevumu to palaist 2014.gadā.</p>
	<p>Jāpabeidz „gudro” audumu izpēte un jāievieš to ražošana. Kaņepju audumi ir izmantojami bruņu vestēm. Jāizvērtē papīra ražošanas iespējas no kaņepju šķiedras un spaļiem.</p>	<p>Šaujampulvera ražošana no kaņepju šķiedras pulvera.</p>	<p>Finansējuma trūkums zinātnei un pilotprojektiem.</p>	<p>Zinātniekiem jāintensificē darbs pie aizsāktajiem pētījumiem. Valstij jānodrošina finansējums zinātnei.</p>
	<p>Atrāšanās vieta, ģeogrāfiskais aspekts, izvietojums teritorijā .</p>	<p>Latvijas visa teritorija, ar nosacījumu ap katriem 1200 ha kaņepāju 50 km</p>	<p>Ģeogrāfiskais novietojums nav būtisks. Līdz 2018.gadam Latvijā ir piecas pirmapstrādes rūpnīcas, viena</p>	<p>Ģeogrāfiskais novietojums nav būtisks. Valsts un sabiedrības neizlēmība</p>

Pašizmaksa, Cena, kvalitāte	rādīsā ir pirmapstrādes rūpnīca. Līdz 2018.gadam Latvijā ir piecas pirmapstrādes rūpnīcas.	kompozītražotne, būvmateriālu ražotne un pārtikas kombināts kaņepju riekstiņu pārstrādei.		
	<p>Kaņepju audzēšanas pašizmaksa ir 500 Ls/ha. Kaltētu kvalitātvu riekstiņu cena ir 450 – 1200 Ls/tn. Kaņepju šķiedras cena ir 600 – 1500 Ls/tn. Noieta tirgus ir augošs. Problēma ir ar spaļu cenu un noieta tirgu. Kvalitāte ir būtiska visā asortimentā, lai rezultāts būtu rentabls.</p>	<p>Pieprasījums pēc šķiedras un riekstiņiem ir patstāvīgi augošs, tāpat kā cenu pieaugums. Tuvākajā nākotnē jāattīsta celtniecība izmantojot kaņepju spaļu un kaļķa maisījumu. Izsīkstot naftas krājumiem un alkatīgajam cenu kāpumam, no kaņepēm var saražot jebkuru alternatīvu lietu polimērmateriāliem.</p>	<p>Drauds ir, ja atmaina ES regulas attiecībā uz atjaunojamo resursu īpatsvara palielinājumu autobūvē un celtniecībā.</p>	<p>Situācija veselīgi uzlabojas pati par sevi, jo ir nobrieduši apstākļi.</p>
Sertifikācija, pārbaudes, licences .	Nesaprotama ir	Nav.	Nav.	ES jāatceļ prasība veikt THC

<p>Pārbaudes un uzraudzība.</p>	<p>ES prasība pēc sertificētu sēklu THC monitoringa. THC monitorings ir veicams par valsts budžeta līdzekļiem, nevis zemnieku maksājumiem 8 Ls/ha. Pārbaudes mums netraucē un tās izjūtam minimāli.</p>			<p>monitoringu sertificētai sēklai.</p>
<p>IT, komunikācija Sadarbība LV/ES Eksports, imports</p>	<p>Esam savstarpēji kontaktos ar Polijas, Lietuvas, Vācijas, Lielbritānijas, Francijas, Ukrainas un Krievijas kaņepju nacionālajā biedrībām, lauksaimniekiem, pārstrādātājiem un</p>	<p>Turpinājums aizsāktajam tempam un ticība nozares izveidei</p>	<p>Nedrīkst pazaudēt aizsākto tempu, ticību nozarei un Latvijai, kā zaļākajai valstij Eiropā.</p>	<p>Visiem jāstrādā un jātic.</p>

<p>Politiskie faktori</p> <p>Sociālie faktori</p> <p>Ekonomiskie faktori</p>	zinātniekiem.			
	Nav.	-----	-----	Jā saglabā esošā situācija.
	Nav.	Zaļā domāšana pozitīvi ietekmē nozari.	Mazā pirktspēja, bezdarbs un neadekvāti nelielā darba samaksa ES kontekstā.	Atbilstoši darba ražīgumam, jāceļ darba samaksa. Pirmapstrāde blakus izejvielu audzētājiem.
	<p>Kaņepju audzētājam katru gadu jāiegulda 500 Ls/ha. Sasniedzot stiebriņu ražību 6 tn/ha un graudu ražu – 300 kg/ha, audzētājs var saņemt 525- 600 Ls/ha. Tas ir vienlaikus iegūstot gan stiebriņus, gan graudus.</p> <p>Audzējot kaņepes tikai stiebriņu iegūšanai, ieguldījums ir ~400 Ls/ha un ieguvums pie ražības 7 tn/ha ir ~</p>	<p>Kaņepju šķiedras tirgus ES pašlaik ir konstants ar konstantām cenām.</p> <p>Kaņepju graudu tirgus ir ar kāpumu ~ 10% gadā, gan apjomos, gan cenās.</p> <p>Kaņepju spaļu tirgus joprojām stagnē.</p> <p>Iespējas ir attīstīt kaņepju spaļu tirgu, izmantojot kaņepju/ kaļķu maisījumus būvniecībā. Kaņepju stiebriņos ~ 60% ir spaļi.</p>	<p>Kaņepju spaļu noieta tirgus nelielais pieprasījums.</p>	<p>ES ar savu regulu vai Saeimai vienlaikus ar NAP apstiprināšanu jāpieņem lēmums, ka izmantojot jaunu objektu būvniecībā vai renovācijā atjaunojamos resursus, īpašnieks saņem 40% subsīdijas no izlietotajām finansēm.</p> <p>ES vai LR jāatjauno subsīdijas šķiedras ražotājiem.</p>

	<p>490 Ls/ha. Audzējot kaņepju šķirnes tikai graudu iegūšanai, ieguldījums ir ~ 420 Ls/ha un ieguvums pie graudu ražības ~ 1000 kg/ha ir 600 Ls/ha.</p> <p>Pirmapstrāde 7200 tn pārstrādei šķiedrā un spaļos izmaksā ~ 4 milj. Euro. Šķiedras cena tirgū ir 450-1500 euro/tn un spaļu 25- 150 Ls/tn.</p>			
<p>Tehnoloģiskie faktori</p>	<p>Nozare nevar pastāvēt bez speciālās novākšanas tehnikas un pirmapstrādes rūpnīcu esamības. Katrā reģionā,</p>	<p>Graudaugu audzētājs ir nodrošināts ar vispārlauksaimniecisko tehniku zemes apstrādei un sējai.</p>	<p>Nespēja kooperēties novākšanas tehnikas iegādei un investīciju nepietiekamība pirmapstrādes rūpnīcu būvniecībai.</p>	<p>Uzņēmējiem jākooperējas un investoriem jāuzdrošinās.</p>

<p>ES pienesums nozares attīstībai (Nozare kopš iestāšanās Eiropas Savienībā) Nozare pirms iestāšanās, nozare pēc iestāšanās.</p>	<p>kur ~50 km rādiusā tiek audzētas kaņepes ~ 1200 ha platībā ir nepieciešami divi speciālie kaņepju novākšanas kombaini un divas kubiskās preses. Vienlaikus šajā reģionā jābūt pirmapstrādes rūpnīcai. Šobrīd graudu vai kukurūzas novākšanas tehnika ir tikai izeja no bezizejas. To pašu var teikt par pirmapstrādes iespējām Krāslavā, Preiļos un Rēzeknē.</p>			
	<p>Nozare tikai veidojas</p>	<p>2015.gadā stāsies spēkā ES regula, kura paredz, ka autobūvē jāpanāk vismaz</p>	<p>Nav</p>	<p>ES ar savu regulu vai Saeimai vienlaikus ar NAP apstiprināšanu jāpieņem</p>

95% atjaunojamo vai otrreiz pārstrādājamo izejmateriālu izmantošana. Direktīva (DIRECTIVE 2009/28/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 23 April 2009 on the promotion of the use of energy from renewable sources and amending and subsequently repealing Directives 2001/77/EC and 2003/30/EC) paredz, ka sintētiskie materiāli jāaizstāj ar dabīgajiem vai atjaunojamiem. Kaņepe ar savām īpašībām ir noderīgs izejmateriāls, jo papildu katra auto ražošanā vajadzēs ap 30 kilogramu dabīgās šķiedras.

2018.gadā stāsies spēkā ES regula, kura paredz, ka jaunu objektu būvniecībā būs izmantojami tikai

lēmums, ka izmantojot jaunu objektu būvniecībā vai renovācijā atjaunojamus resursus, īpašnieks saņem 40% subsīdijas no izlietotajām finansēm.

	atjaunojamo izejvielu būvmateriāli.		
<p>Spēkā esošās likumdošanas (nozari regulējoša, nodokļus, grāmatvedību) nepilnības un traucējošie faktori. Nozares pārstāvju priekšlikumi!</p>	<p>Atceltais ES atbalsts kaņepju šķiedras ražotājiem, kas līdz 2012. gadam bija 90 euro/tn saražotās šķiedras.</p>		
<p>CITA INFORMĀCIJA</p>	<p>Kaņepju nozarei jāatjauno savas pozīcijas pasaules tautsaimniecībā, kādas tai bija līdz 1937. gadam, kad naftas lobījs pamatā iznīcināja kaņepju nozari, valdību līmenī panākot ierobežojumus un papildus nodokļus kaņepju audzētājiem, pamatojoties uz nepamatoto argumentāciju par iespējamām narkotiskajām vielām kaņepēs. Pirmsākumi bija ASV, tam sekoja Eiropa un Krievija. Kaņepju 1 ha katru gadu absorbē četras reizes vairāk CO₂, nekā tādas pašas platības mežs.</p>		
<p>Informācija par organizāciju, tās mērķiem, uzdevumiem un galvenajām aktivitātēm, kas tiks publicēta Valsts Lauku tīkla mājas lapā www.laukutikls.lv.</p>	<p>Biedrība „Latvijas industriālo kaņepju asociācija” reģistrēta LR UR 2010. gada 21.augustā ar reģ.nr. 40008164015. Juridiskā adrese, Maskavas 250, Rīga, LV-1063. www.lathemp.lv.</p> <p>Asociācijas (turpmāk – LIKA) mērķis ir apvienot dabīgo šķiedraugu un citu atjaunojamo izejvielu audzētājus, pārstrādātājus ar nozari saistītos speciālistus, lai sekmētu dabīgo šķiedru un citu atjaunojamo izejvielu audzēšanu. Nozares attīstībai veidot ieinteresēto sadarbības partneru un komersantu kooperāciju, kas veicinās inovāciju un nozares klasteru izveidi. Veicināt lauksaimniecības un ražošanas attīstību Latvijas reģionos.</p> <p>LIKA sev ir noteikusi uzdevumu: 2018. gadā Latvijā ir kaņepju nozare ar piecos reģionos kopā apsētajiem 6000 ha kaņepāju, t.i. katrā atsevišķi pa 1200 ha. Katrā reģionā ir pa pirmapstrādes rūpnīcai ar jaudu vismaz 7200 tn stiebriņu. Latvijā ir vismaz pa vienai filca ražotnei, kompozītmateriālu rūpnīcai, būvmateriālu vai būvkonstrukciju ražotnei no kaņepju spaļiem. Latvijā ir kombināts, kurā pārstrādā kaņepju graudus-riekstiņus.</p>		